

Zwolle

Perspectiefnota 2020-2023

1 Perspectiefnota 2020 – 2023

Ruim een jaar geleden werd het coalitieakkoord gepresenteerd. Duurzame kwaliteit en groei voor Zwolle. Deze Perspectiefnota 2020 - 2023 schetst hoe het college de komende jaren invulling geeft aan de ambities en doelen uit het coalitieakkoord. In het coalitieakkoord staat een schets van Zwolle in 2030. In 2030 is Zwolle een duurzame en sociale stad. Een stad die stedelijker, diverser en bruisender is geworden. Die ruimte en vrijheid biedt aan inwoners en partijen in de stad. En die zijn waarde heeft behouden: de aangename menselijke maat. Met de plannen en maatregelen uit deze Perspectiefnota zetten wij stappen richting dat Zwolle van 2030. Door te investeren in kwaliteit van leven, in energie en klimaat en door onze economische potentie te benutten.

We doen dit vanuit het gegeven dat het goed gaat met Zwolle. Uit het Buurt-voor-Buurt onderzoek blijkt dat de inwoners de stad waarderen met een 8,0 en dat meer dan 60% van de Zwollenaren verwacht dat het de komende jaren nog beter gaat. Ook economisch doen Zwolle en de regio het goed. De economische groei in de regio ligt boven het landelijke gemiddelde. De stad blijft groeien. De verwachting is dat Zwolle doorgroeit naar 140.000 inwoners. Daarbij zien we dat de stad een steeds aantrekkelijker alternatief wordt voor de Randstad.

Ons beleid is erop gericht dat Zwolle de sociale stad blijft die het nu is, waarin iedereen de kans heeft om mee te doen. Daarom gaan we de komende jaren verder met de hervormingen in het sociaal domein. Om te werken aan een systeem dat op lange termijn financieel houdbaar is. Dat vraagt scherpe keuzes. Uitgangspunt daarbij is dat de inwoners centraal staan en dat we aansluiten bij hun levensfase. Met de ondersteuning zo dicht mogelijk bij huis en het dagelijkse leven, samen met anderen waar dat kan. Dat doen we, onder andere, door het anders en gemeenschappelijk organiseren van de sociale basis (collectiveren van voorzieningen), investeren in preventie bij de jeugd en een verschuiving van zware jeugdzorg naar ambulante hulp dicht bij huis. En we vergroten onze inspanningen om de uitstroom uit de bijstand te bevorderen en participatie te vergroten. Want we zien werk als een belangrijk middel om zorg- en ondersteuningsvragen te verminderen. Ook geven we de komende jaren verder inhoud aan de human capital agenda. In de hervormingsagenda werken we onze plannen verder uit.

Zwolle groeit door en zet de volgende stap in zijn ontwikkeling. Wij willen die stap zetten met behoud van de kracht van de stad en de groei gebruiken om kwaliteit aan de stad toe te voegen. Zwolle is een sociale stad en is er in geslaagd in een periode van groei dat sociale karakter te behouden. De stad is in balans gebleven. Die gebalanceerde groei willen we voortzetten. Naast het perspectief van groei spelen de komende jaren een aantal grote opgaven en transities. Dan gaat het onder meer om de hervorming van het sociaal domein, energietransitie, klimaatadaptatie, digitale transitie, de ontwikkeling van een human capital agenda en de transitie naar een circulaire economie. De afgelopen jaren hebben we al veel gedaan met deze strategische opgaven en de komende tijd blijven we hierin investeren. We verbeteren daarmee het woon- en leefklimaat in de stad. Zodat de stad nog aantrekkelijker wordt voor, huidige en nieuwe, inwoners en ondernemers. De ambitie is om de regio Zwolle uit te laten groeien tot de vierde economische topregio van Nederland.

De ambities en de opgaven zijn groot. Tegelijkertijd is de financiële ruimte beperkt. Dat houdt in dat we soms scherpe keuzes moeten maken. Dat betekent goed kijken welke investeringen de meeste toegevoegde waarde hebben en bijdragen aan de stap die we met Zwolle willen maken. Om de vierde economische topregio te worden en de sprong in stedelijkheid te maken, moet Zwolle aantrekkelijker worden voor startende ondernemers, hoger opgeleiden en jongeren. Dat vergt andere leef- en werkmilieus en heeft ook gevolgen voor culturele voorzieningen en evenementen. Vandaar dat we investeren in het centrumgebied (Spoorzone en binnenstad), creatieve economie en het evenementenbeleid. Zodat je voelt dat de stad leeft en bruist als je door het centrumgebied loopt. En daarbij combineren we de kracht van Zwolle, de historische

Datum Juni 2019
Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

Hanzestad, met het bieden van ruimte voor vernieuwing en innovatie. Bij dit alles geldt dat de gemeente niet de enige partij is die investeert in de toekomst van Zwolle. Dat doen we samen met andere overheden (zoals de provincie Overijssel), ondernemers, instellingen en uiteraard de inwoners van de Zwolle.

We werken aan een duurzame stad. Daarom blijven we investeren in energietransitie en klimaatadaptatie. Het betreft hier opgaven die nog vele jaren zullen spelen. We kiezen er dan ook voor om voor deze strategische opgaven structurele ruimte in onze begroting te reserveren. Voor energietransitie houden we vast aan onze eerder geformuleerde doelstellingen. Bij klimaatadaptatie kiezen we ervoor onze koploperpositie te behouden en waar mogelijk te verzilveren. En op die manier ons profiel als klimaatbestendige groeistad waar te maken.

De inhoudelijke keuzes voor de komende jaren moeten uiteraard passen binnen de beschikbare financiële ruimte. Verderop in deze Perspectiefnota gaan wij uitgebreid in op het financiële kader. De structurele financiële ruimte is de komende jaren beperkt. Voor wat betreft incidentele middelen is het beeld iets rooskleuriger. Het college wil daarbij voldoende geld overhouden om in de toekomst te kunnen blijven investeren in de stad. Om de verwachte groei te faciliteren en ambities waar te maken. Te denken valt daarbij aan zaken als mobiliteit, onderwijshuisvesting, Spoorzone, warmtenet en klimaatprojecten. Voor opgaven die een langjarig karakter hebben, maken we structureel ruimte vrij in onze begroting. Als het gaat om nieuwe opgaven of ambities kiezen we voor een meerjarige incidentele financiering. Waarbij we na een aantal jaren de effecten van het beleid evalueren, zodat een goede afweging gemaakt kan worden over voortzetting van de maatregelen en vervolfinanciering. Om de structurele financiële positie van de gemeente te versterken is gekeken of de inkomsten verhoogd kunnen worden. We kiezen ervoor bij de parkeertarieven, naast de reguliere aanpassing aan de inflatie, een bescheiden verhoging door te voeren. Daarnaast passen we de toeristenbelasting aan. Voor deze twee is gekozen omdat Zwolle is gegroeid, een steeds sterkere centrumfunctie bekleedt en meer bezoekers aantrekt. Daarom vinden we dat bij zowel parkeertarieven en toeristenbelasting een verhoging te rechtvaardigen is. Een vergelijking leert dat Zwolle na deze verhoging niet uit de pas loopt met andere vergelijkbare steden.

2 Financieel perspectief

In deze perspectiefnota leggen we de financiële basis voor de komende jaren. We creëren structurele begrotingsruimte om (strategische) opgaven die langjarig doorwerken te financieren en houden voor latere jaren ruimte voor toekomstige investeringen en andere ontwikkelingen. In het vinden van de structurele begrotingsruimte hebben we gezocht naar een te rechtvaardigen balans tussen budget voor uitvoering van ambities en opgaven aan de ene kant en besparingen in de bestaande begroting en inkomstenverhoging aan de andere kant. In deze perspectiefnota bieden wij u een uitgebalanceerd pakket met maatregelen aan om de groei en de opgaven van de stad voor de komende jaren vorm te geven binnen het geheel van een structureel sluitend financieel meerjarenperspectief.

In 2020 sluit de structurele begroting op € 0,2 miljoen positief oplopend naar € 2,9 miljoen in 2023. Hierbij merken wij op dat onze financiële huishouding sterk afhankelijk is van de inkomsten vanuit het Rijk. Daarin zien we veel onzekerheden, maar ook kansen, die we op dit moment niet kunnen kwantificeren. In de komende circulaire over het gemeentefonds (mei of juni) verwachten we een eerste duiding van de mogelijke budgetaanpassingen te krijgen. De uitkomsten verwerken wij in de Begroting 2020. Naast het rijksbeleid blijft ook het sociaal domein volop onze aandacht vragen. Met name de jeugduitgaven nemen tot nu toe meer toe dan de geraamde volumeontwikkeling. We blijven de jeugduitgaven strak monitoren evenals de ingezette en in te zetten interventie maatregelen om binnen de gestelde kaders te blijven. Via de ingestelde behoedzaamheidsmarge sociaal domein hebben we een financiële achtervang indien de verwachte besparingen later of lager uitvallen.

Het incidenteel financieel perspectief ziet er rooskleuriger uit. Door het voordelig jaarresultaat 2018, de vrijval van overtollige middelen uit projecten en reserves en de winstnemingen in de grondexploitatie neemt de incidentele bestedingsruimte behoorlijk toe. Ook de komende jaren worden, zij het afnemende, winstnemingen in de grondexploitatie verwacht. Het voorliggende incidentele bestedingspakket bedraagt circa € 23 miljoen. De resterende incidentele bestedingsruimte (circa € 14 miljoen) houden wij beschikbaar voor toekomstige investeringen en ontwikkelingen, waaronder afwegingen bij de Begroting 2020.

Het weerstandsvermogen om de risico's op te vangen bedraagt € 26,5 miljoen en is in lijn met de afgesproken normratio van 0,8.

2.1 Structureel financieel perspectief

Het structureel financieel perspectief resulteert in een structurele begrotingsruimte van € 0,2 miljoen in 2020 en 2021, oplopend naar € 1,8 miljoen in 2022 en € 2,9 miljoen in 2023. Zoals hiervoor aangegeven zitten er veel onzekerheden in het rijksbeleid en zullen wij daarnaast ook ruimte voor toekomstige ontwikkelingen moeten houden. De beschikbare ruimte houden wij voor deze ontwikkelingen achter de hand.

	(bedragen x € 1 miljoen)			
	2020	2021	2022	2023
Uitkomsten bij begroting 2019 (t/m 2022)	-1,0	-0,4	1,1	
1. Autonome mutaties	1,4	0,8	0,8	3,0
2. Ontwikkelingen rijksbeleid	pm	pm	pm	pm
Actuele uitkomsten o.b.v. bestaand beleid	0,4	0,4	1,9	3,0
Voorgestelde ruimtescheppende maatregelen				
3. Besparingen in bestaande begroting	1,4	1,8	1,8	1,8
4. Inkomstenverhogende maatregelen	1,3	1,4	1,5	1,5
Beschikbaar na ruimtescheppende maatregelen	3,1	3,6	5,2	6,3
Ruimtevragende maatregelen				
5. Totaal bestedingsvoorstellen	-2,9	-3,4	-3,4	-3,4
Beschikbaar voor toekomstige ontwikkelingen	0,2	0,2	1,8	2,9

Datum Juni 2019
Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

Toelichting:

Ad 1. Autonome mutaties

De autonome mutaties resulteren in een positieve bijstelling van de begrotingscijfers. Dit is met name het gevolg van de economische groei die zich onder meer vertaalt in een areaalgroei van de inkomsten. Daarnaast ontstaat de eerste jaren voordeel vanwege het later ontstaan van kapitaal- en beheerlasten dan eerder geraamd. Ten slotte is in deze perspectiefnota de jaarschijf 2023 voor het eerst opgevoerd.

Ad 2. Ontwikkelingen rijksbeleid

Er is veel onzekerheid omtrent de ontwikkelingen in het rijksbeleid. Enerzijds is sprake van mogelijke compensatie voor de tekorten op de jeugdhulp en de aanzuigende werking van de afschaffing van het abonnementstarief Wmo. Anderzijds zien we grote risico's vanwege te verwachten onderuitputting op de rijksuitgaven en de met ingang van 2021 door te voeren grote herverdeling van het gemeentefonds. Diverse signalen (waaronder informatie van het Centraal Planbureau) wijzen er op dat het Rijk in 2018 t/m 2020 minder uitgeeft dan in de Miljoenennota 2019 (september 2018) geraamd. Deze onderuitputting op de rijksuitgaven vertaalt zich zeer waarschijnlijk door in een lagere accresraming.

Vanaf 2021 zal het gemeentefonds op basis van een nieuwe methode over de gemeenten worden verdeeld. Dit kan grote herverdeeleeffecten met zich meebrengen. Zwolle ontvangt thans circa € 290 miljoen uit het gemeentefonds, 1% afwijking is gelijk aan bijna € 3 miljoen plus of min. De recentelijk ontvangen (zeer) voorlopige nieuwe verdeling van maatschappelijk opvang (beschermde wonen en Wmo begeleiding) pakken fors nadelig uit voor (de regio) Zwolle. Hoewel het om voorlopige uitkomsten gaat en het om een deel van het gemeentefonds houden we rekening met een nadelig herverdeeleeffect.

Overige risico's aangaande het rijksbeleid en afhankelijkheid van landelijke ontwikkelingen betreffen de verdeling van de BUIG-gelden (bijstand), het btw-compensatiefonds en de regeling specifieke uitkering Sport in verband met de btw-vrijstelling op sport. Eind april 2019 is het voorlopig budget voor de BUIG gepubliceerd. Op basis van de huidige bijstandsramingen verwachten wij een nadelig resultaat. Eind september wordt het definitief budget vastgesteld. Over de compensaties voor jeugduitgaven, Wmo-abonnementstarief en accresramingen verwachten wij in de eind mei / begin juni te ontvangen circulaire van het gemeentefonds meer informatie te ontvangen. Ook verwachten wij dan actuele informatie te ontvangen over de ontwikkelingen van het btw-compensatiefonds. Indien alle gemeenten gezamenlijk meer btw bij dit fonds declareren dan vooraf geraamd, dan vindt verrekening via het gemeentefonds plaats. Met betrekking tot de regeling specifieke uitkering Sport verwachten wij voor de zomer meer duiding te krijgen op de financiële gevolgen voor Zwolle.

In deze Perspectiefnota ramen wij de genoemde kansen en risico's pro memorie omdat we de ontwikkelingen onvoldoende kunnen kwantificeren. Zodra we relevante informatie over de genoemde risico's ontvangen dan zullen wij u daarover informeren. Bij de Begroting 2020 zullen we de financiële vertaling opnemen van de begin juni te ontvangen gemeentefondscirculaire en overige rijksbeleid.

Ad 3. Besparingen bestaande begroting

In de zoektocht om ruimte te vinden voor de noodzakelijke en gewenste investeringen zijn de bestaande begrotingsbudgetten doorgelicht. Op basis hiervan leggen wij een totaalpakket aan besparingsmaatregelen voor van € 1,8 miljoen. Voor een groot deel gaat het om budgetaanpassingen omdat er ruimte in de bestaande budgetten bestaat. De besparingen zijn onder de betreffende programma's toegelicht.

Datum Juni 2019
Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

3.1 Specificatie totaalpakket € 1,8 miljoen besparingen bestaande begroting (bedragen in euro's)

	2020	2021	2022	2023
1. Exploitatieresultaat erfpacht etc.	300.000	300.000	300.000	300.000
2. Cultuur	300.000	300.000	300.000	300.000
3. Sport	100.000	300.000	300.000	300.000
4. Collectieve zorgverzekering	500.000	500.000	500.000	500.000
5. Omgevingsdienst (vier jaar; totaal 8%)	30.000	60.000	90.000	120.000
6. Subsidies	230.000	305.000	305.000	305.000
Totaal ten gunste van algemene middelen	1.460.000	1.765.000	1.795.000	1.825.000

Naast dit totaalpakket geven wij invulling aan de afspraak uit het coalitieakkoord om de ontwikkeling van de zorguitgaven (jeugd, Wmo en participatie) binnen het afgesproken uitgavenkader te houden. Op basis van deze afspraak ligt er een opgave van € 11,1 miljoen om via transformatie- en interventie maatregelen op termijn binnen het budgetkader te komen. In 2018 heeft de raad ingestemd met te nemen interventie maatregelen (actuele stand € 5,8 miljoen) en als gevolg van eerdere besluitvorming wordt via maatregelen op toegang jeugdhulp € 1,0 miljoen aan besparingen verwacht. Het resterende bedrag verwachten wij via maatregelen in passende jeugdhulp / topsegment jeugd (€ 2,5 miljoen), door vervolginvesteringen in preventie en toegang jeugd te doen (€ 0,9 miljoen) en via scherper sturen op toekenning van Wmo-voorzieningen (€ 0,9 miljoen) te realiseren. Daarnaast zetten wij in op uitstroombetovorderende maatregelen met betrekking tot de bijstand.

Voor het geval de (interventie)maatregelen later of minder financieel rendement opleveren, houden wij de zogenaamde structurele behoedzaamheidsmarge sociaal domein aan van € 2,5 miljoen. In de eerste jaren ligt de marge lager, mede omdat we op basis van voorlopige indicaties zien dat de besparingen grotendeels gerealiseerd worden. Bij de Berap 2019-2 informeren wij u over de actuele stand van zaken.

3.2 Totaalopgave budgetkader sociaal domein € 11,1 miljoen (bedragen x € 1 miljoen)

	2019	2020	2021	2022	2023
1. WRA/Wezo	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
2. Beschermd Wonen	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
3. BSO+/dyslexie (jeugd)	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
4. Wmo – juiste wetten	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
5. Wmo – thuisondersteuning en pilot SWT	1,3	0,8	0,9	1,1	1,1
6. Collectivering voorzieningen		0,5	1,0	1,5	2,0
	3,8	3,9	4,6	5,3	5,8
7. Toegang jeugd	0,2	1,0	1,0	1,0	1,0
Totaal bestaande maatregelen	4,0	4,9	5,6	6,3	6,8
Nieuwe maatregelen:					
8. Passende jeugdhulp/topsegment		0,5	1,0	1,5	2,0 #
9. Preventie jeugd en toegang jeugd			0,2	0,5	0,8 ##
10. Wmo-voorzieningen		0,2	0,3	0,9	0,9
Totaal verwachte besparing	4,0	5,6	7,1	9,2	10,5
Besparing in financieel perspectief	4,0	6,1	8,2	10,2	11,0
Resterende opgave	0,0	0,5	1,1	1,0	0,5 ###
Behoedzaamheidsmarge (restant)	1,0	2,0	2,5	2,5	2,5

De besparing op passende jeugdhulp / topsegment loopt in 2024 op naar € 2,5 miljoen.

De besparingen hangen samen met de vervolginvesteringen in preventie jeugd en toegang jeugd. In 2024 loopt de besparing op tot € 0,9 miljoen.

Datum Juni 2019
Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

Jaarlijks zullen we beoordelen of de resterende jaarverschillen via voordelen op de diverse maatregelen kan worden ingeboekt of via inzet van de beschikbare behoedzaamheidsmarge.

Voor volumeontwikkelingen in de jeugd- en Wmo- uitgaven houden we conform eerdere afspraak jaarlijks budget beschikbaar in de meerjarenraming, evenzo voor mogelijke volumegroei vanwege de aanzuigende werking vanwege de invoering van het abonnementstarief in de Wmo. Na inzet om de doorwerking van het tekort 2018 op jeugd op te vangen resteren de volgende bedragen:

3.3 Stelposten volumeontwikkelingen jeugd en Wmo (bedragen x € 1 miljoen)

	2019	2020	2021	2022	2023
1. Volumegroei jeugd en Wmo	0,8	1,6	2,4	3,8	5,1
2. Abonnementstarief Wmo	0,3	0,6	0,9	1,0	1,0
Totaal	1,1	2,2	3,3	4,8	6,1

Ad 4. Inkomstenverhogende maatregelen

Om ruimte voor de gemeentelijke opgaven te vinden zijn de inkomsten doorgelicht en leggen wij een totaalpakket aan inkomstenverhogende maatregelen voor van € 1,5 miljoen. De maatregelen zijn onder de betreffende programma's toegelicht.

4.1 Specificatie totaalpakket inkomstenverhogende maatregelen € 1,5 miljoen (bedragen in euro's)

	2020	2021	2022	2023
1. Parkeerbelasting (excl. vergunninghouders)	955.000	955.000	955.000	955.000
2. Toeristenbelasting	150.000	275.000	400.000	400.000
3. Precariobelasting	50.000	50.000	50.000	50.000
4. Begraafplaatsrechten	87.000	87.000	87.000	87.000
Totaal ten gunste van algemene middelen	1.242.000	1.367.000	1.492.000	1.492.000

Ad 5. Structurele bestedingsvoorstellen

Het totaalpakket aan structurele bestedingsvoorstellen bedraagt € 3,4 miljoen. Diverse structurele bestedingsvoorstellen moeten in samenhang worden gezien met de incidentele bestedingsvoorstellen. Bij de toelichting onder de programma's is deze samenhang inzichtelijk gemaakt. Voor een totaalbeeld van de bestedingsvoorstellen verwijzen wij u naar bijlage 1.

Ad 6. Resterende structurele begrotingsruimte

De resterende structurele begrotingsruimte houden wij beschikbaar voor toekomstige investeringen en ontwikkelingen. Diverse ontwikkelingen worden in gang gezet en zullen op termijn tot een investeringsvraag leiden, zoals onderwijshuisvesting, het centrumgebied, mobiliteit, energie / warmtenet en klimaatprojecten.

Datum Juni 2019
Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

2.2 Incidenteel financieel perspectief

De incidentele bestedingsruimte wordt vooral bepaald door beschikbare middelen in de reserve incidentele bestedingen, Stadsontwikkelfonds en de jaarlijkse resultaten uit de jaarrekening, grondexploitaties, beleidsrapportages en benodigde weerstandsvermogen. Na verwerking van de genoemde resultaten is in totaal ruim € 36 miljoen beschikbaar, waarvan € 2,4 miljoen in het Stadsontwikkelfonds en circa € 34 miljoen in de reserve incidentele bestedingen. In deze perspectiefnota leggen wij u een pakket aan incidentele bestedingsvoorstellen voor van in totaal € 21 miljoen en reserveren wij middelen voor topinnovatiecentra Polymer Science Park en onderhoud voormalig pand SMZ.

Na verwerking van de bestedingsvoorstellen resteert ongeveer € 14 miljoen aan vrije ruimte in de reserves, die wij beschikbaar houden voor toekomstige investeringen en ontwikkelingen.

2.2.1 Beschikbare incidentele bestedingsruimte (bedragen in euro's)

	Mutaties	Restant
Stadsontwikkelfonds (vrije ruimte)	2.441.000	
1.Reservering voor topinnovatiecentra PSP	- 750.000	
Resterend bedrag in het Stadsontwikkelfonds		1.691.000
Reserve incidentele bestedingen (vrije ruimte)	2.357.000	
Toevoegingen:		
2. Vrijval geparkeerde gelden jaartekorten bij begroting 2019	1.400.000	
3. Overboeking surplus vanuit algemene concernreserve		
a. Resultaat jaarrekening 2018	13.567.000	
b. MPV resultaat 2019	12.795.000	
c. Berap-resultaat 2019-1	3.531.000	
d. Overige vrijval	500.000	
	<u>30.393.000</u>	
Totaal beschikbaar	34.150.000	
4. Bestedingsvoorstel onderhoud voormalig pand SMZ	- 870.000	
5. Bestedingsvoorstellen via de PPN 2020-2023	- 21.115.000	
Resterend bedrag in de reserve incidentele bestedingen		12.165.000
Totaal beschikbare bestedingsruimte voor toekomstige ontwikkelingen		13.856.000

Toelichting:

Ad 1. Topinnovatiecentra PSP

Wij reserveren binnen het Stadsontwikkelfonds € 750.000 als investeringsbijdrage in het topinnovatiecentra Polymer Science Park. De definitieve aanwending van de gelden zullen wij u te zijner tijd via een afzonderlijk raadsvoorstel voorleggen.

Ad 2. Vrijval geparkeerde gelden jaartekorten bij begroting 2019

Bij de begroting 2019 zijn de jaartekorten 2020 en 2021, samen € 1,4 miljoen, gereserveerd. Op basis van het thans voorliggende financieel perspectief is sprake van een sluitende meerjarenraming. Dit betekent dat de gereserveerde gelden vrij inzetbaar zijn.

Ad 3. Overboeking surplus algemene concernreserve

Vanwege de toevoegingen van het voordelig jaarrekeningresultaat 2018, het MPV-resultaat 2019 en het Berap-resultaat 2019-1 kan er circa € 30 miljoen aan de algemene concernreserve worden onttrokken en worden toegevoegd aan de reserve incidentele bestedingen. Na de onttrekking resteert € 26,5 miljoen als weerstandsvermogen in de algemene concernreserve, hetgeen overeenkomt met de afgesproken normratio van 0,8 om de risico's in de begroting middels de algemene concernreserve af te dekken.

Datum Juni 2019
Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

Ad 4. Voormalig pand SMZ

Via een afzonderlijk raadsvoorstel ontvangt u een bestedingsvoorstel om € 870.000 vanuit de reserve incidentele bestedingen in te zetten voor het herstel van het pand van voormalig SMZ.

Ad 5. Overige bestedingsvoorstellen

De overige incidentele bestedingsvoorstellen bedragen in totaal circa € 21 miljoen en zijn onder de betreffende programma's toegelicht. Voor een totaalbeeld van de bestedingsvoorstellen verwijzen wij u naar bijlage 1.

3

Programma's

In dit hoofdstuk worden de afzonderlijke bestedingsvoorstellen uit deze Perspectiefnota toegelicht. Hierbij is de indeling van de programma's uit de beleidscyclus gehanteerd. In de Begroting 2020 worden de bestedingsvoorstellen vertaald naar acties bij de desbetreffende doelen.

Programma 1. Samenleving

De programma's 1 tot en met 4 omvatten het sociaal domein. Binnen het sociaal domein ligt de komende periode de nadruk op de hervormingsagenda. We kiezen er daarom voor de eerstkomende jaren vooral te investeren in maatregelen die bijdragen aan het realiseren van de doelen van die hervormingsagenda. Dan gaat het bijvoorbeeld om investeringen in jeugdhulp (preventie en toegang) en maatschappelijke participatie. We geven daarnaast invulling aan een aantal ambities uit het coalitieakkoord, zoals vitaal en waardig ouder worden en de aanpak van mensenhandel.

Onderwerp	Type	2020	2021	2022	2023
<i>Ruimtevervragende maatregelen</i>					
Preventie Jeugdhulp (zie programma 2 voor toelichting)	Structureel	500.000	500.000	400.000	400.000
	Minus besparing jeugd		-50.000	-150.000	-300.000
Travers	Incidenteel	160.000			
Ondersteuning vrijwilligerswerk	Incidenteel	250.000	125.000		
Capaciteit aangepast sporten	Incidenteel	70.000	70.000		
Innovatiefonds sport	Incidenteel	50.000	50.000		
Verhuurinkomsten sportaccommodaties	Structureel	60.000	60.000	60.000	60.000
<i>Ruimtescheppende maatregelen</i>					
Sport	Structureel	100.000	300.000	300.000	300.000
Subsidies	Structureel	230.000	305.000	305.000	305.000

Travers

Travers is een belangrijke partner in de stad. De organisatie speelt een belangrijke rol bij de hervormingen binnen het sociaal domein, bijvoorbeeld bij de collectivisering van voorzieningen. Daar speelt ook de vraag over de omvang van het opbouwwerk. Het college wil niet vooruitlopen op uitkomsten over deze discussie en kiest er daarom voor op dit moment geen middelen beschikbaar te stellen voor de uitbreiding van opbouwwerk. Wel stellen wij eenmalig geld beschikbaar aan Travers om een tekort af te dekken en reserveren middelen voor een onderzoek naar de relatie tussen de gemeente en Travers en de taken die Travers uitvoert in verhouding tot de gewenste subsidieomvang.

Ondersteuning vrijwilligerswerk

Zwolle heeft van alle grotere Nederlandse steden met afstand het hoogste percentage vrijwilligers, namelijk 64% van de Zwollenaren zet zich in als vrijwilliger. Eerder heeft uw raad ten behoeve van extra ondersteuning van vrijwilligers(organisatie) middelen beschikbaar gesteld voor 2018 en 2019. Deze middelen zijn ingezet ter ondersteuning van vrijwilligers en het coördineren van vrijwilligerswerk.

Deze investering draagt bij aan het organiseren van een ondersteuningsaanbod, dat aansluit bij de leefsituatie en leefstijl van bewoners in hun directe omgeving. Door op deze manier preventief te investeren in laagdrempelige ondersteuning in de wijk worden effectieve en voordeligere ondersteuningsvormen gecreëerd. Daardoor is minder inzet van duurdere vormen van Wmo nodig, zoals dagbesteding en -ondersteuning en thuisondersteuning. Vervolgfinanciering op dit onderwerp draagt bij aan het mogelijk maken van de ambitie 'zo zwaar als moet, zo licht als kan'.

Capaciteit aangepast sporten

Het is belangrijk dat iedereen mee kan doen op het gebied van sporten. Het mogelijk maken van inclusief sporten is belangrijk en één van de ambities uit de nota 'Zwolle sport onbeperkt'. De consultant aangepast sporten bij SportService Zwolle houdt zich in dat kader onder andere bezig met specialistische aanvragen, het versterken van de sportinfrastructuur en het wegnemen van barrières. Voor de aanstelling van de consultant aangepast sporten zijn toentertijd meerjarig incidentele middelen beschikbaar gesteld. In deze Perspectiefnota wordt de financiële dekking voor deze functie verlengd.

Innovatiefonds sport

Initiatieven van verenigingen om nieuwe activiteiten te ontplooiën stranden vanwege het ontbreken van voldoende financiële middelen bijvoorbeeld om materialen aan te schaffen of om aanpassingen in de accommodatie door te voeren ten behoeve van andere activiteiten en doelgroepen. Deze initiatieven sluiten niet optimaal aan op de mogelijkheden en uitgangspunten van Initiatiefrijke Zwolle. Om te verkennen wat de vraag vanuit de verenigingen is en hoe deze bijdraagt aan de ambities op het terrein van sport, stellen wij voor om een tweejarige pilot met een innovatiefonds sport uit te voeren.

Verhuurinkomsten sportaccommodaties

Het totaal aantal gebruiksuren van de sportaccommodaties loopt terug, mogelijk als gevolg van heroriëntatie van verenigingen op het gebruik als gevolg van de eerder doorgevoerde tariefsverhoging. Ook wordt er als gevolg van efficiënter inroosteren door scholen minder gebruik gemaakt van sportvelden. De derde oorzaak van de lagere verhuurinkomsten is het verminderde gebruik van kleedkamers bij Be Quick door PEC Zwolle. De lagere inkomsten zijn een knelpunt, met structureel effect. Ter beperking van de financiële effecten wordt gewerkt aan een nieuw sportaccommodatiebeleid.

Ruimtescheppende maatregelen**Sport**

Binnen de sportbegroting worden de mogelijkheden tot € 0,3 miljoen besparingen verkend. Bij de begroting 2020 komen we met een voorstel over ruimtescheppende maatregelen. De richtingen die worden verkend zijn onder andere: mogelijkheden tussentijdse aanpassing overeenkomsten, erfpachtcanon in lijn brengen met vigerend grondbeleid en tariefaanpassing.

Subsidies

In het kader van de ruimtescheppende maatregelen zijn de subsidies doorgelicht. De constatering is dat er een aantal financieel gezonde instellingen zijn waarvan we concluderen dat het vanuit financieel oogpunt gezien reëel is om voor de begroting 2020 geen inflatiepercentage (2,6%) toe

Datum	Juni 2019
Titel	Perspectiefnota 2020 - 2023

te kennen. Het betreft de volgende instellingen: Travers, Fundatie, Hedon, Stichting Ateliers Zwolle, Stichting Wijz, Wijkcentrum de Bolder en Wijkcentrum de Enk.

Daarnaast komt uit de doorlichting dat een aantal subsidieverordeningen gedateerd zijn en dat nader onderzocht dient te worden of de huidige verordeningen en subsidiekaders wel optimaal aansluiten bij het beleid. Het gaat hierbij om de verordeningen: amateurkunst, jeugd en jongeren, wijkaccommodatiebeleid, wijkorganisaties (wijkverenigingen) en maatschappelijke opvang. Deze regelingen zitten verspreid over programma 1. Samenleving, programma 2. Inwonersondersteuning en programma 3. Opvang en Bescherming. Op basis van een eerste inschatting verwachten wij vanaf 2021 te kunnen besparen; dan wordt ook de budgettaire verdeling over de programma's duidelijk.

Datum
Titel

Juni 2019
Perspectiefnota 2020 - 2023

Programma 2. Inwonersondersteuning

Onderwerp	Type	2020	2021	2022	2023
<i>Ruimtevragende maatregelen</i>					
Toegang Jeugd	Structureel	465.000	465.000	465.000	465.000
	Minus besparing Jeugd		-175.000	-350.000	-465.000
Relatiemanagement aanbieders Jeugdhulp	Incidenteel	77.000	77.000	77.000	
Capaciteit Jeugd	Structureel	220.000	220.000	220.000	220.000
Doorwerking tekort Jeugd 2018	Structureel	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000
	Minus behoedzaamheidsmarge	-500.000			
	Minus besparing topsegment		- 500.000	- 1.000.000	-1.000.000
	Minus inzet volume-ontwikkeling	- 1.000.000	- 1.500.000	- 1.400.000	-1.400.000
Wmo toezichthouders	Structureel	140.000	140.000	140.000	140.000
Monitor Wmo	Structureel	50.000	50.000	50.000	50.000
Maatschappelijke participatie	Incidenteel	220.000	110.000		
Vitaal en waardig ouder worden	Incidenteel	150.000	175.000	PM	PM
Statushouders	Incidenteel	500.000	500.000	PM	PM
	Dekking via rijksbijdrage	-140.000	-140.000		
<i>Ruimtescheppende maatregelen</i>					
Subsidies	Structureel	Zie programma 1			

Jeugd

Onze ambitie is dat Zwolse kinderen zich positief ontwikkelen. Door zo vroeg mogelijk te handelen en waar mogelijk 'het normale leven' te versterken, dragen we bij aan een positieve ontwikkeling van kinderen. Daar waar er zich opgroei- en opvoedproblemen voordoen, ondersteunen we op een passende manier waardoor de problemen zoveel mogelijk hanteerbaar blijven. Daar waar jeugdhulp nodig is wordt deze snel en passend, en niet zwaarder en langer dan nodig, geboden. Daarmee dragen we bij aan meer kinderen en jongeren waarmee het goed gaat en daarnaast ook aan een houdbaar stelstel van jeugdhulpvoorzieningen tegen aanvaardbare publieke kosten.

Onze aanpak kenmerkt zich door drie actielijnen die elkaar aanvullen en gezamenlijk onze ambities helpen realiseren; te weten preventie, toegang en passende jeugdhulp. De lokale en regionale opgaven vragen ook noodzakelijkerwijs versteviging van de beleidsmatige capaciteit. Onze investering *beleids capaciteit jeugd* voorziet in deze versterking.

Met onze investering *preventie jeugd* (budgettair onderdeel van programma 1. Samenleving) versterken we de eigen kracht en samenkracht van kinderen, jongeren en ouders / verzorgers zelf én het opvoedklimaat rond gezinnen, in wijken en op scholen in Zwolle. Juist investeren in onafhankelijkheid, eigen oordeelsvermogen en eigen handelen kunnen bijdragen aan het

Datum Juni 2019
Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

voorkomen van grotere problemen en druk op een sociaal vangnet. De vanaf 2018 ingezette aanpak vereist vervolfinanciering vanaf 2020. Hiermee zetten wij de succesvolle preventieve activiteiten voort.

Met de investeringen rondom *toegang jeugd* versterken we de toegang tot jeugdhulp zodat jongeren en ouders passende en samenhangende hulp en ondersteuning ontvangen. Hierbij werken wij nauw samen met huisartsen en scholen. Dit doen we onder meer door positionering van de jeugd- en gezinswerker bij huisartsen en in de ondersteuningsteams op scholen in het primair en voortgezet onderwijs. Met de opgenomen investeringen zetten wij onze samenwerking met o.a. huisartsen en scholen voort en bouwen wij deze uit.

Ten slotte de investeringen rondom passende jeugdhulp. Hiermee zetten wij in op passende jeugdhulp: niet zwaarder en langer dan nodig is. Dit doen wij regionaal onder meer door verder invulling te geven aan resultaatgerichte bekostiging. Maar ook door projectmatig en met behulp van de regionale beschikbaarheid van het landelijke transformatiefonds te werken aan ambulantisering en het versterken van de relatie onderwijs – jeugdhulp. We brengen daarmee bovendien het sociaal wijkteam Zwolle beter in positie waardoor een betere en zorgvuldiger afweging gemaakt wordt of jeugdhulp daadwerkelijk passend is. Door te investeren in relatiemanagement met aanbieders van jeugdhulp maken we het - mogelijk met de aanbieders gericht en intensief te werken aan de beoogde en noodzakelijke transformatie.

Doorwerking tekort Jeugd 2018

De structurele doorwerking van het tekort op de jeugduitgaven 2018 naar latere jaren van € 2,4 miljoen vangen wij op door inzet van de beschikbare posten voor volumeontwikkeling en besparingen via maatregelen op passende jeugdhulp en topsegment. Omdat de besparingen niet direct zijn te realiseren, zetten we in 2020 een deel van de behoedzaamheidsmarge sociaal domein in.

Besparingsopgave Jeugd

Investeringen en financieel rendement

Onze gefaseerde activiteiten, maatregelen en investeringen ten aanzien van preventie, toegang en passende jeugdhulp moeten tot het resultaat leiden dat het voor minder jeugdigen nodig is om een beroep te doen op jeugdhulp. Dit omdat, jeugdigen en ouders/verzorgers vroegtijdig ondersteund worden. Wij verwachten dat daarmee ook de beweging van zwaar naar meer lichte ondersteuning gemaakt kan worden. Ook verwachten wij in het meerjarenperspectief vanaf 2020 verdere besparingen te kunnen realiseren. Beoogd resultaat daarbij is ook om het, op middellange termijn, mogelijk te maken dat de uitgaven voor jeugdhulp binnen de structureel beschikbaar gestelde financiële middelen blijven.

Totaal besparingsopgave Jeugd € 4,7 miljoen (bedragen x € 1 miljoen)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bestaande maatregelen:						
1. BSO+/dyslexie	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
2. Toegang jeugd	0,2	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
	0,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Nieuwe maatregelen						
3. Passende jeugdhulp/topsegment		0,5	1,0	1,5	2,0	2,5
4. Preventie jeugd en toegang jeugd			0,2	0,5	0,8	0,9
Totaal Jeugd	0,4	1,8	2,5	3,3	4,1	4,7

Datum	Juni 2019
Titel	Perspectiefnota 2020 - 2023

Wmo toezichthouders

Met de inzet van toezichthouders Wmo / jeugd wordt er onderzoek gedaan naar onrechtmatigheden bij aanbieders en naar mogelijk onrechtmatige inzet van persoonsgebonden budgetten. Waar nodig worden maatregelen genomen of gelden teruggevorderd. Met deze toezichthouders wordt invulling gegeven aan het uitvoeren van de wettelijke taak uit de Wmo 2015.

Monitor Wmo

Om inzicht te hebben in de doelmatigheid en doeltreffendheid van ons beleid en de uitvoering, is het belangrijk om resultaten te meten van de ingezette ondersteuning. Afgelopen jaar is ervaring opgedaan met een instrument hiervoor: de menselijke maat. De menselijke maat is een instrument dat meet in hoeverre de geleverde ondersteuning daadwerkelijk een bijdrage levert aan de participatie van inwoners. Wij maken de inzet van dit instrument structureel mogelijk

Maatschappelijke participatie

Vanuit de transformatieagenda sociaal domein is voor het thema Samenkracht van Mensen incidenteel budget beschikbaar gesteld ten behoeve van maatschappelijke participatie van inwoners met een uitkering en een grote afstand tot de arbeidsmarkt. In 2018 en 2019 is daarmee een eerste stap gezet in de activering van mensen, alsook in de gewenste beweging naar het voorveld. In afwachting van de uitkomst van “naar een sociale en zorgzame samenleving” willen we de inzet in 2020 en 2021 deels continueren, om daarmee ook een steeds grotere groep te activeren. Dit kan doordat de opgave steeds meer wordt gedeeld door de partijen in het voorveld, vrijwilligers worden ingezet en partijen elkaar versterken (leren en delen). Na 2021 zal de aanpak integraal onderdeel moeten zijn van het collectieve voorveld.

Vitaal en waardig ouder worden

Met behulp van agenda ‘vitaal en waardig ouder worden’ wordt de komende jaren geïnvesteerd op de levensdomeinen die bij het ouder worden een grote rol van betekenis spelen. De speerpunten in deze notitie zijn:

- Wonen
- Zinnvolle invulling van de dag
- Toegankelijkheid fysieke omgeving
- Aanpak eenzaamheid
- Cultuursensitiviteit

Met deze speerpunten vervullen wij ambities ten aanzien van het voorkomen en terugdringen van eenzaamheid, voorzien in een passende woon- en leefomgeving, een zingevende invulling van de dag en beleid dat ook aandacht geeft aan de wensen en behoeften van ouderen. Dit doen wij door het verder uitrollen van Veilig en Vitaal Thuis.

De uitvoering van de agenda vitaal en waardig ouder worden is een nieuwe opgave. Het is daarom van belang om de vastgestelde aanpak tussentijds te evalueren, voordat wordt besloten tot het al dan niet structureel verankeren van deze aanpak. In dat licht wordt voor twee jaar uitvoeringsbudget beschikbaar gesteld en wordt in 2021 een evaluatie uitgevoerd.

Statushouders

In 2019 is gestart met de inrichting en uitvoering van het programmaplan statushouders aan het werk. Dit programmaplan is in lijn met en ter voorbereiding op de nieuwe inburgeringswet welke in 2020 verwacht wordt; de gemeente neemt de regie op de inburgering op zich (wordt een wettelijke taak) en het hebben van werk heeft een prominente plaats binnen de inburgering. Het vastgestelde programmaplan statushouders bevat een werkwijze die landelijk met veel enthousiasme wordt gevolgd. Het is en blijft verstandig om nieuwe instroom van statushouders direct te ondersteunen. Voor de uitrol van het programmaplan voor statushouders die vanaf 2020 in Zwolle komen wonen zijn financiële middelen nodig tot een bedrag van € 500.000. Naast onze bijdrage, stelt ook het Rijk voor 2020 en 2021 middelen beschikbaar.

Datum Juni 2019
Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

Omdat het een nieuwe manier van werken betreft, wordt voorgesteld om in 2021 de effectiviteit te evalueren.

Besparingsopgave Wmo

Ter invulling van de resterende besparingsopgave in het sociaal domein verwachten wij € 0,9 miljoen te kunnen realiseren op de Wmo-voorzieningen.

We bekijken of de besparingen haalbaar zijn door scherper te sturen op de toekenningen. Door de verstrekkingen in Zwolle te vergelijken met die van vergelijkbare steden, brengen we in kaart of er mogelijkheden zijn om beleid of uitvoering zo te wijzigen dat er bespaard wordt. Daarnaast onderzoeken we de komende maanden welke voordelen bij de aanbesteding te behalen zijn, naast het terug gaan van twee naar een aanbidders. In het najaar komen we met een concreet voorstel voor de invulling van de € 0,9 miljoen. Bij dit alles geldt dat besparingen op Wmo-voorzieningen gevolgen kunnen hebben voor het niveau van de voorzieningen en / of service. In onderstaand overzicht is de totaalopgave op de Wmo-onderdelen in beeld gebracht, waarbij thans nog niet valt te duiden waar de besparingen via de maatregel collectivisering kunnen worden ingeboekt.

Totaal besparingsopgave Wmo € 4,3 miljoen, exclusief beschermd wonen (bedragen x € 1 miljoen)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bestaande maatregelen:						
1. Wmo – juiste wetten	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
2. Wmo – thuisondersteuning en pilot SWT	1,3	0,8	0,9	1,1	1,1	1,1
3. Collectivisering voorzieningen		0,5	1,0	1,5	2,0	2,0
	1,5	1,5	2,2	2,9	3,4	3,4
Nieuwe maatregel:						
4. Wmo-voorzieningen		0,2	0,3	0,9	0,9	0,9
Totaal	1,5	1,7	2,5	3,8	4,3	4,3

Datum
Titel

Juni 2019
Perspectiefnota 2020 - 2023

Programma 3. Opvang en bescherming

Onderwerp	Type	2020	2021	2022	2023
<i>Ruimtevragende maatregelen</i>					
De Herberg	Incidenteel	101.000	101.000	101.000	101.000
	Dekking uit bestaand budget	-101.000	-101.000	-101.000	-101.000
Aanpak Mensenhandel	Incidenteel	140.000	60.000	PM	PM
Veilig Thuis	Structureel	61.700	61.700	61.700	61.700
<i>Ruimtescheppende maatregelen</i>					
Subsidies	Structureel	Zie programma 1			

De Herberg

Op 11 oktober 2018 is in het bestuurlijk overleg van de regiogemeenten ingestemd om voor de komende vier jaar maximaal € 300.000 per jaar extra te zullen bijdragen aan de kosten van De Herberg onder de voorwaarde dat er een doorontwikkeling zal plaatsvinden en met de intentie dat er een maximale inzet wordt verwacht met betrekking tot het reduceren van de kosten. De Zwolse bijdrage betreft € 101.000 voor vier jaar. Wij verwachten dit bedrag binnen het bestaand budget voor maatschappelijke opvang op te kunnen vangen.

Aanpak mensenhandel

Uit onderzoek is duidelijk naar voren gekomen dat er een opdracht voor de gemeente ligt rondom de aanpak van mensenhandel. Het is een onderwerp met flinke impact op de maatschappij. Meerdere partijen zijn bezig met werkzaamheden rondom dit thema en wij zien het als de rol van de gemeente om deze partijen bij elkaar te brengen. De inzet van een kwartiermaker moet uiteindelijk in 2020 leiden tot een intentieverklaring tussen gemeenten en organisaties. Daarnaast wordt een zorgcoördinator aangesteld, die de zorg voor slachtoffers van mensenhandel coördineert. De verwachting is dat in 2022 de samenwerking tussen de diverse partijen onderdeel uitmaakt van het dan gevestigde netwerk. Om dit al dan niet te bevestigen, wordt in 2021 de effectiviteit van deze investering geëvalueerd.

Veilig Thuis

Het regionaal bestuurlijk overleg Aanpak huiselijk geweld regio IJsselland heeft in 2017 besloten tot de vormgeving van de zelfstandige stichting Veilig Thuis regio IJsselland. Hierbij is een structurele bijdrage vanaf 2018 ten behoeve van deze stichting voorzien, zodat de stichting aan de wettelijke normen kan voldoen. De middelen zijn onder andere ingezet ten behoeve van formatieplaats vertrouwensarts en gedragswetenschapper, zodat voldaan wordt aan de wettelijke normen voor Veilig Thuis-organisaties. De in 2018 toegezegde bijdrage vereist vervolfinanciering vanaf 2020.

Datum

Juni 2019

Titel

Perspectiefnota 2020 - 2023

Programma 4. Inkomen

Onderwerp	Type	2020	2021	2022	2023
<i>Ruimtevragerende maatregelen</i>					
Startersconsulent RBZ	Incidenteel	162.000			
Suwinet	Structureel	35.000	35.000	35.000	35.000
<i>Ruimtescheppende maatregelen</i>					
Collectieve zorgverzekering	Structureel	500.000	500.000	500.000	500.000

Startersconsulent RBZ

Het Regionaal Bureau Zelfstandigen (RBZ) voert regelingen uit voor mensen met een participatiewet-uitkering, die willen starten met zelfstandige activiteiten. Deze regelingen beogen nieuw handelingsperspectief te creëren zodat meer mensen aan het werk kunnen. Momenteel kan het RBZ de vraag naar beide regelingen niet tijdig verwerken, wat heeft geleid tot een wachtlijst. Daarnaast is de verwachting dat met aanvullende begeleiding vanuit het RBZ het arbeidspotentieel van kandidaten significant is te verbeteren. Dit kan leiden tot hogere (parttime) uitstroom uit een uitkering.

Suwinet

Op grond van de SUWI wet- en regelgeving is vastgelegd dat iedere gebruiker van Suwinet (het UWV, de SVB en de colleges van B&W) moet kunnen aantonen dat het stelsel van de door zijn organisatie genomen maatregelen voldoet aan het SUWI-normenkader. Deze werkzaamheden zijn wettelijk verplicht en onontkoombaar. Binnen de organisatie is de Security Officer Suwinet het aanspreekpunt en de verantwoordelijke voor alle activiteiten op het gebied van informatiebeveiliging rondom Suwinet. De huidige formatieomvang van de security officer is niet toereikend vanwege aangescherpte en uitgebreide voorschriften Suwinet: een uitbreiding met 0,3 fte is noodzakelijk.

Ruimtescheppende maatregelen

Collectieve zorgverzekering

Het budget voor de collectieve zorgverzekering kan met € 500.000 worden verlaagd. De afgelopen jaren was jaarlijks sprake van onderbenutting van het beschikbare budget; dit voordeel is de afgelopen jaren incidenteel ten gunste van het rekeningresultaat gekomen. De budgetverlaging heeft geen gevolgen voor de inwoners, zij hebben voor dit jaar een passende zorgverzekering gekozen.

Programma 5. Ondernemende en levendige stad

De investeringen binnen dit programma dragen bij aan het aantrekkelijker en bruisender maken van de stad. Door te investeren in evenementen, cultuur, (creatieve) economie, starters en winkelgebieden verbeteren we het verblijfs- en vestigingsklimaat in de stad. Zo wordt Zwolle aantrekkelijker voor startende ondernemers, hoger opgeleiden en jongeren. En dat draagt bij aan de ambitie om regio Zwolle te laten uitgroeien tot de vierde economische topregio van Nederland.

In de Begroting 2019 hebben we aangekondigd een onderzoek te doen naar de mogelijkheden om een ErfgoedHotspot te vestigen op de locatie Melkmarkt / Voorstraat. Dat onderzoek is uitgevoerd en het rapport vindt u [hier](#). Het college ziet dat een ErfgoedHotspot op een mooie manier kan bijdragen aan het zichtbaar maken en het levend houden van de cultuurhistorie van Zwolle. In de afwegingen kiezen wij er echter voor om niet over te gaan tot de vestiging van een ErfgoedHotspot. Binnen de ambitie om Zwolle levendiger te maken en aantrekkelijker voor jongeren geven wij de voorkeur aan investeringen in vernieuwing van het evenementenbeleid en in creatieve broedplaatsen.

Onderwerp	Type	2020	2021	2022	2023
<i>Ruimtevragende maatregelen</i>					
Centrumgebied / evenementen	Structureel	100.000	100.000	100.000	100.000
	Incidenteel	55.000	55.000		
Centrumgebied / toeristische aanpak	Incidenteel	70.000	70.000		
Topinnovatiecentra	Incidenteel	340.000	300.000		
Circulaire economie	Incidenteel	100.000	100.000		
Human Capital Agenda	Incidenteel	25.000	25.000		
Capaciteit cultuur	Incidenteel	50.000	50.000		
Creatieve economie	Incidenteel	50.000	50.000		
Restauratie stedelijke collectie	Incidenteel	250.000			
Kunst in de openbare ruimte	Incidenteel	250.000			
Winkelgebied Diezerbrink	Incidenteel	790.000			
Startende ondernemers	Incidenteel	150.000			
Port of Zwolle	Incidenteel	30.000	30.000		
<i>Ruimtescheppende maatregelen</i>					
Cultuur	Structureel	300.000	300.000	300.000	300.000

Centrumgebied

Het versterken van het centrumgebied is één van de ambities uit de omgevingsvisie 'Mijn Zwolle van morgen 2030'. Het gebied omvat de Binnenstad (inclusief schil en aanloopstraten) en Spoorzone (inclusief Hanzeland). Waar de uitvoering nu nog wordt uitgesteld vanuit twee programma's, wordt de komende periode gewerkt aan het opstellen van één programma Centrumgebied.

Voor investeringen in de openbare ruimte in de binnenstad is voor de komende jaren nog circa € 5 miljoen beschikbaar. Met deze middelen wordt ingezet op het realiseren van de doelen uit de strategische agenda waarin de ambitie is uitgesproken om de meest aantrekkelijke binnenstad van Noordoost-Nederland te zijn en blijven. Investerings in de openbare ruimte zijn onder andere voorzien voor het Broerenkwartier en het gebied bij de Luttekestraat, kop Blijmarkt, Papenstraat een Papendwarsstraat. Ook wordt uitvoering gegeven aan de plannen van het nieuwe Lichtplan.

Voor toerisme en promotie wordt voor 2020 en 2021 per jaar € 70.000 aanvullend beschikbaar gesteld, waarbij de samenwerking met Hanzesteden Marketing, Zwolle Marketing en Vechtdal

Datum	Juni 2019
Titel	Perspectiefnota 2020 - 2023

wordt gecontinueerd. Deze vooruitstrevende toeristische samenwerkingen ondersteunen de ambitie om meer (inter)nationale bezoekers aan te trekken die langer verblijven en meer besteden.

Ten slotte wordt ook aanvullend geïnvesteerd in evenementen. Het budget hiervoor wordt structureel opgehoogd met € 100.000 zodat de financiering van de kernevenementen ook structureel beschikbaar is. Daarnaast wordt voor 2020 en 2021 € 55.000 per jaar beschikbaar gesteld. Dit budget maakt onderdeel uit van de brede verkenning die wij samen met partners gaan uitvoeren naar de invulling van het evenementenaanbod.

Topinnovatiecentra

Topinnovatiecentra zijn technologische broedplaatsen met een scherp innovatief profiel, waar zowel starters als gerenommeerde bedrijven gevestigd zijn. Begin 2019 is de visie en het programmaplan Topinnovatiecentra vastgesteld. Wij stellen voor om vanuit dit programma vooralsnog te focussen op het Polymer Science Park en het Health Innovation Park. Deze innovatiecentra zijn het verst in hun ontwikkeling en hebben zich de afgelopen jaren bewezen. Polymer Science Park is toe aan een volgende stap in haar ontwikkeling. De organisatie is nationaal stevig gepositioneerd op het gebied van polymeren (kunststoffen). Deze positie kan nu verder worden verzilverd. Voor het Health Innovation Park wordt gekeken naar een steviger samenwerking met Isala en het Zorgtrainingscentrum van Landstede en andere partijen op Oosterenk tot Health Park. De ontwikkeling rondom Enexis zal vanuit gebiedsontwikkeling en accountmanagement worden opgepakt. De Climate Campus maakt onderdeel uit van de klimaatactiviteiten en vindt u daarom terug onder programma 6.

Wij reserveren binnen het Stadsontwikkelfonds € 750.000 als investeringsbijdrage in het topinnovatiecentra Polymer Science Park. De definitieve aanwending van de gelden zullen wij u te zijner tijd via een afzonderlijk raadsvoorstel voorleggen.

Circulaire economie

Een circulaire economie is een herijking van de economie waarin iedereen – zowel bedrijven, instellingen als burgers – bewuster omgaan met de beschikbare grondstoffen en verspilling tegengaan. Dit heeft grootse raakvlakken met de transitie die wordt gemaakt naar een duurzame energievoorziening, maar ook het veranderende klimaat dat vraagt om het inrichten van en handelen naar een klimaat adaptieve stad. Daarom integreren wij de circulaire ambities in de genoemde opgaven. Daarnaast faciliteren wij de eigen organisatie om de circulaire ambities steviger te positioneren in bijvoorbeeld de gemeentelijke inkooptrajecten.

Human Capital Agenda

Eén van de belangrijkste succesfactoren voor de economische groei is de aanwezigheid van voldoende geschoolde arbeidskrachten. Onze ambities uit de Human Capital Agenda staan daarbij centraal:

- Beschikbaarheid van gekwalificeerde mensen: voldoende arbeidskrachten nu en op middellange termijn;
- Inclusiviteit: iedereen doet mee, elk talent telt en krijgt ruimte om te ontwikkelen;
- Wendbaarheid van mensen en systemen: de uitdaging is ervoor te zorgen dat mensen en organisaties voorbereid zijn op permanente ontwikkelingen en veranderingen in het werk.

Het samenspel tussen onderwijs, arbeidsmarkt en economie is daarbij randvoorwaardelijk. Niet alleen vanuit de regionale positionering, maar ook binnen de eigen gemeente. Om dit te faciliteren investeren wij aanvullend in de benodigde capaciteit.

Datum	Juni 2019
Titel	Perspectiefnota 2020 - 2023

Capaciteit cultuur

Cultuur is belangrijk in het aantrekkelijker maken van de stad voor (nieuwe) inwoners en bezoekers. Om de gewenste kwaliteitsslag te maken die past bij de groei van de stad en de positie die Zwolle heeft binnen de culturele regio, is de komende twee jaar aanvullende capaciteit nodig.

Creatieve economie

Zwolle heeft uitstekende creatieve opleidingsinstituten op MBO- (Cibap, Deltion, Landstede) en HBO-niveau (ArtEZ). Deze opleidingen zijn een goede voedingsbodem voor pas afgestudeerd talent en biedt aantrekkelijk potentieel voor de innovatieve en creatieve industrie. Deze creatieve industrie is één van de negen topsectoren van Nederland en bovendien één van de snelst groeiende sectoren van de Nederlandse economie. In onderzoek over de Zwolse creatieve industrie wordt geconstateerd dat doelgroepen binnen de creatieve industrie moeite hebben met het vinden van geschikte werkplekken. Voldoende beschikbare (tentoonstellings)ruimtes voor de creatieve sector zijn nodig om een aantrekkelijk kunst- en cultuuraanbod te kunnen realiseren, onder andere als onderdeel van de experimentele Hanzestad.

Restauratie stedelijke collectie

De gemeente Zwolle heeft zich bij notariële akte uit 1964 verplicht de zorg voor de collectie van het SMZ op zich te nemen. In overleg met partners is in 2018 besloten om de complete collectie onder te brengen bij het HCO. Het Erfgoed Gelderland heeft een scan van de totale collectie van het SMZ gemaakt. Het HCO heeft, op basis van de scan van het Erfgoed Gelderland, een plan van aanpak gemaakt voor verbetering van het beheer van de collectie. Er is daarbij gekeken naar wat Zwols is, wat waardevol is en wat volgens de 'LAMO' –normen (De Leidraad Afstoting Museale Objecten) eventueel kan worden afgestoten. Uitvoering van dit collectieplan vereist aanvullende middelen, waarbij ook verkend wordt of een subsidie vanuit het Mondriaanfonds opportuun is.

Kunst in de openbare ruimte

Met de groei van de stad, is het ook nodig om oog te houden voor de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte. Daartoe wordt voorgesteld om geld beschikbaar te stellen ten behoeve van een vernieuwend grootstedelijk kunstwerk, bijvoorbeeld vanuit de IJssel Biënnale.

Winkelgebied Diezerbrink

Sinds 2017 worden gesprekken en sessies gehouden met winkeliers, bewoners en pandeigenaren in winkelgebied Dieze-centrum over de inrichting van de openbare ruimte en de verbinding met de binnenstad. Deze gesprekken hebben halverwege 2018 geleid tot een samenhangend plan voor het gebied, opgedeeld in-verschillende fasen. Bij de Begroting 2019 is budget beschikbaar gesteld voor de aanpak voor de fase 1 (zijnde herinrichting rotonde Diezerbrink en het eerste deel van de Thomas a Kempisstraat (tot aan de Vechtstraat)).

Voorgesteld wordt om ook budget voor fase twee beschikbaar te stellen. Fase twee bestaat uit:

- De aanpak van de Vechtstraat en de entree van de Vechtstraat.
- De aanpak van het tweede deel van de Thomas a Kempisstraat (deel tussen Vechtstraat en de Bisschop Willebrandlaan)
- De aanpak van de Rhijnvis Feithlaan (Aansluiting vernieuwde Brink en Rhijnvis Feithlaan alsmede toevoeging parkeerplaatsen ter vervanging van verminderde parkeerplaatsen parkeerterrein Brink).

Datum	Juni 2019
Titel	Perspectiefnota 2020 - 2023

Startende ondernemers

Als gemeente dragen wij bij aan het realiseren van een goed vestigingsklimaat, onder andere door de inzet van sterk accountmanagement. Dit is zeker ook van belang bij het marktsegment van startende, innovatieve en creatieve ondernemingen. Dit segment ondersteunen wij sinds 2018 met een accountmanager starters en start-ups. Voorgesteld wordt om deze aanpak in 2020 te continueren, waarbij in de komende periode de effectiviteit van deze aanpak wordt geëvalueerd ter voorbereiding op eventuele financiering na 2020.

Port of Zwolle

De coöperatie Port of Zwolle, het gezamenlijk havenbedrijf van de gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel, is in 2016 opgericht. Conform raadsbesluit vindt de inrichting van de bedrijfsvoering fasegewijs plaats. In de eerste periode vanaf de oprichting in 2016 heeft Port of Zwolle veel geïnvesteerd in marketing en promotie activiteiten. Het resultaat is dat de regio Zwolle als haven- en logistieke regio nu echt op de kaart staat. Ook heeft het havenbedrijf daadwerkelijk gezorgd voor nieuwe bedrijvigheid in de regio, de op- en overslag is gegroeid en naast de bijdragen van de drie gemeenten heeft de Port of Zwolle een Europese subsidie weten te verwerven waardoor de mogelijkheden van het havenbedrijf toenemen.

Sinds 2018 wordt gewerkt aan het vormgeven van de exploitatievorm. De definitieve vorm is nog in ontwikkeling en vraag om zorgvuldige afweging binnen de partnerorganisaties. De verwachting is daarom dat niet eerder dan 2021 de nieuwe exploitatievorm is gerealiseerd en de bijdragen vanuit Zwolle en de overige partners verlengd moet worden tot en met 2021.

Ruimtescheppende maatregelen

Cultuur

Binnen de cultuurbegroting is sprake van een structurele begrotingsruimte van € 0,3 miljoen. Deze is met name ontstaan vanwege vrijval middelen R10 (vanwege afbreken pand aan de Rieteweg 10) en ruimte in het budget cultuureducatie (het beleid wordt conform uitgevoerd, dit bedrag blijft over als gevolg van strakke sturing op de prestatieafspraken).

Programma 6. Toekomstgerichte stad

De investeringen binnen dit programma zijn gericht op de groei van de stad en een aantal grote strategische opgaven. Omdat een aantal opgaven een langjarig karakter hebben, kiezen wij ervoor om hiervoor structurele ruimte in onze begroting te reserveren. Met daarnaast incidentele investeringen. In 2020 investeren we éénmalig een fors bedrag in de implementatie van de Omgevingswet. Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking.

Onderwerp	Type	2020	2021	2022	2023
<i>Ruimtevragende maatregelen</i>					
Spoorzone	Structureel		500.000	500.000	500.000
	Incidenteel	700.000	500.000	500.000	500.000
Energie	Structureel	700.000	700.000	700.000	700.000
	Incidenteel	800.000	500.000	500.000	500.000
	Incidenteel Rijk	- 250.000	-250.000	- 250.000	-250.000
Geothermie	Incidenteel	300.000			
Klimaatadaptatie	Structureel	300.000	300.000	300.000	300.000
	Incidenteel	700.000	700.000	500.000	500.000
Mobiliteit	Structureel	300.000	300.000	300.000	300.000
	Incidenteel	575.000	575.000	PM	PM
Wonen	Structureel	180.000	180.000	180.000	180.000
Omgevingswet	Incidenteel	1.269.000			
Capaciteit ruimtelijke initiatieven	Structureel	135.000	135.000	135.000	135.000
	Incidenteel	175.000	175.000		
Oosterenk	Incidenteel	120.000	60.000		
Project Weezenlanden	Incidenteel	85.000			
<i>Ruimtescheppende maatregelen</i>					
Erfpacht	Structureel	300.000	300.000	300.000	300.000
Parkeeropbrengsten	Structureel	955.000	955.000	955.000	955.000

Spoorzone

Uw Raad heeft eerder budget beschikbaar gesteld voor fysieke investeringen in de Spoorzone. Het vanaf 2021 beschikbare budget stelt ons in staat om tussen de € 7 tot € 10 miljoen aan investeringen te realiseren binnen het Stationsgebied. Aanvullend daarop wordt in deze Perspectiefnota voorgesteld om aanvullend € 500.000 structureel beschikbaar te stellen vanaf 2021. Hiermee kunnen de investeringen ten behoeve van de stationsentree noord worden gerealiseerd.

Zoals bij het programma 5 vermeld, wordt de komende periode gewerkt aan het opstellen van één programmaplan Centrumgebied, waarbij ook wordt verkend hoe de projectorganisaties samengevoegd kunnen worden. Daarmee samenhangend neemt het incidentele budget voor inzet capaciteit door de jaren heen af.

Energie

In Zwolle hebben we de ambitie vastgesteld om in 2050 energieneutraal te willen zijn. Als tussenstap hebben we afgesproken dat in 2025 de hoeveelheid CO₂-uitstoot in vergelijking met 1990 25% lager ligt en dat we 25% van de totale energievraag op duurzame wijze opwekken. Onze eigen ambitie triple 25 vormt een belangrijke bijdrage om te voldoen aan de landelijke doelstelling: 49% reductie van CO₂ in 2030, zoals deze is opgenomen in de Klimaatwet. Wij zien de opgave rondom energietransitie als een langjarige opgave en kiezen ervoor energieopgave deels structureel te financieren, aangevuld met incidentele middelen, ook om in 2020 beweging te blijven creëren. We verwachten in latere jaren ook de aankondigde rijksmiddelen (€ 150 miljoen, circa € 1 miljoen voor Zwolle) in te kunnen zetten en meer zicht te hebben op het vervolg van de

Datum Juni 2019
Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

klimaatafspraken en mogelijkheden van andere financieringsbronnen(bijvoorbeeld subsidies)
Daarnaast worden er vanuit de bestaande gemeentelijke projecten en kredieten activiteiten uitgevoerd die ook bijdragen aan de energieambities. Deze zijn aanvullend op genoemde bedragen.

Een van de concrete onderdelen uit het door u vastgestelde programmaplan is geothermie. De geografische locatie van Zwolle biedt een unieke kans voor het verkennen van de mogelijkheden van geothermie. Het is aan ons als gemeente om nu de partijen bij elkaar te brengen. Op basis van het huidige kostenniveau en de geraamde werkzaamheden is aanvullend budget nodig voor 2019 (zie ook Berap 2019-1) en 2020. Bij de Perspectiefnota 2021 - 2024 wordt u nader geïnformeerd over het financieel perspectief voor de langere termijn.

Klimaatadaptatie

De afgelopen tien jaar is hard gewerkt aan onze ambitie op het gebied van klimaatadaptatie om extremer weer op te kunnen vangen en mee te koppelen met de groei van de stad. We hebben geïnvesteerd in veel projecten; van een klimaatbestendige straat en geveltuintjes tot de aanleg van de Pannenkoekendijk en de geluidswal in Stadshagen. We zijn als één van de eersten in de afrondende fase van een (Zwolse) Adaptatie Strategie (ZAS). Vandaar uit bouwen wij aan een waterrobuust, klimaatbestendig en vooral leefbaar Zwolle 2050. Dit heeft er toe geleid dat anderen aangeven dat wij nationaal koploper op klimaatadaptatie zijn.

De inzet op klimaatadaptatie leidt niet alleen tot innovatieve oplossingen voor onze opgaven om om te gaan met klimaatverandering. Het leidt ook tot verbinding met andere opgaven, zoals met gezondheid en economie. Wij zien het als eens structurele opgave om koploper op dit gebied te blijven. Wij maken de komende jaren werk van verzilvering, 'resilience' is een belangrijk (inter)nationaal selling point van (de regio) Zwolle. Door de Climate Campus te ontwikkelen en belangrijke partners als universiteit Twente en het (inter)nationale bedrijfsleven te binden, zullen op termijn investeringen en werkgelegenheid worden aangetrokken en kennis worden ontwikkeld. Naast structurele financiering van de benodigde capaciteit en incidentele middelen ten behoeve van de Climate Campus, worden ook middelen vanuit het Gemeentelijk Rioleringsplan ingezet ten behoeve van klimaatadaptatieve investeringen. Het gaat dan jaarlijks tot en met 2023 om een bijdrage van € 150.000 aan het programma Klimaatadaptatie en om jaarlijks tot en met 2030 circa €0,8 miljoen tot € 1,0 miljoen te investeren in klimaatadaptatieve maatregelen om (grond)wateroverlast te beperken. De daarbij horende kapitaallast wordt ten laste gebracht van het Gemeentelijk Rioleringsplan.

Mobiliteit

De mobiliteitsopgave is ondersteunend aan de ontwikkeling en groei van de stad, want voor de aantrekkelijkheid van Zwolle als werk- en woonstad is het cruciaal dat de stad bereikbaar blijft. Samen met partners werken wij aan het realiseren van ambities op het gebied van verkeersveiligheid, toegankelijkheid, innovatie en infrastructurele projecten. Door in te zetten op cofinanciering door provincie en / of Rijk, kan een multiplier worden gerealiseerd. Daarom dat wij voor de mobiliteitsambities een structureel budget beschikbaar stellen. De investeringen rondom verkeersveiligheid en innovatie krijgen prioriteit. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan het opstellen van een langjarige investeringsagenda, aan de hand waarvan integrale prioritering van investeringen plaats kan vinden. Daarbij worden de mobiliteitsvisie, de groei van de stad en het wegenbeheer betrokken.

Datum	Juni 2019
Titel	Perspectiefnota 2020 - 2023

Wonen

Zwolle groeit en het aantal woningen neemt de komende jaren fors toe. Wij werken aan een klimaatbestendige groeistad. Het is van belang om een kwaliteitsslag te maken en tegelijkertijd oog te hebben voor het sociale karakter van de stad. Op het gebied van wonen willen wij de transitie maken van een faciliterende rol naar een meer strategische en regisserende rol. Daarnaast willen wij aanvullend inzetten op datagedreven beleidskeuzes. Deelnemen aan de pilot adaptief plannen samen met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de provincie Overijssel is daar een eerste stap in.

Omgevingswet

De implementatie van de Omgevingswet is een wettelijke verplichting en een grote transitie in het fysieke domein. De Omgevingswet treedt op 1 januari 2021 in werking en brengt een ingrijpende stelselherziening met zich mee; niet alleen nieuwe instrumenten (zoals omgevingsvisie en omgevingsplan), maar ook landelijke eisen voor een digitaal stelsel met nieuwe ICT-systemen en een impact op de organisatie door onder meer nieuwe processen en een andere manier van werken. Naast de wettelijke verplichting, sluit de wet aan bij de beweging die we vanuit de Omgevingsvisie en de strategische opgaven in Zwolle maken. Zwolle groeit en bloeit. Dat is de reden dat onze ambitie erop is gericht de kansen die de wet biedt voor zowel initiatiefnemers, belanghebbenden alsook de gemeente zoveel mogelijk te benutten.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2021. Daarnaast is de afgelopen periode door aanvullende regelgeving duidelijk geworden dat de impact van de Omgevingswet groter is dan aanvankelijk gedacht. Ten behoeve van de invoering van de Omgevingswet wordt in 2020 aanvullend budget beschikbaar gesteld.

Capaciteit ruimtelijke initiatieven

Zwolle groeit en er zijn veel initiatiefnemers die kansen zien, zowel groot als klein, eenvoudig als complex en strategisch, op het gebied van stedelijke ontwikkeling. Initiatiefnemers hebben daarbij behoefte aan professioneel partnerschap. Zonder deze initiatiefnemers kunnen wij onze ambities en strategische opgaven uit de Omgevingsvisie voor de ontwikkeling van de stad niet realiseren. Andersom geldt ook dat de initiatiefnemers niet zonder de gemeente hun doelen kunnen realiseren.

Ons doel is om de stad te blijven faciliteren in ruimtelijke ontwikkeling en onze ambities en beleidsopgaven met de initiatieven mee te koppelen. Elk initiatief dat binnenkomt wordt integraal afgewogen. De rolneming van de gemeente is niet bij elk initiatief per definitie dezelfde. Waar nodig wordt regie gevoerd op prioritering en inhoudelijke strategische thema's. Professioneel, maar zakelijkheid is ons uitgangspunt. Wij onderzoeken mogelijkheden om kosten in een eerder stadium te verhalen, waardoor de benodigde kosten voor onder andere capaciteit zichzelf terug verdienen.

Oosterenk

Momenteel wordt de gebiedsvisie voor Oosterenk opgesteld. Er is structurele kantorenleegstand in dat gebied. De gebiedsvisie biedt inzicht in de transformatiemogelijkheden, de toevoeging van gewenste sociale en economische functies, de verbetermogelijkheden in de verkeerssituatie en de mogelijkheden om het openbaar gebied te vernieuwen met routes, groen en water. Dit alles onder de paraplu van Health & Care, waarbij ook naar de doorontwikkeling van het Health Innovation Park wordt gekeken.

De visie dient als ontwikkelingskader voor doorontwikkelingen, nieuwe transformatieverzoeken en structurele vernieuwing van het openbaar gebied. De visie dient een verdere uitwerking te krijgen in een uitvoeringsprogramma. Middelen voor het uitvoeringsprogramma worden beschikbaar gesteld voor 2020 en 2021.

Datum	Juni 2019
Titel	Perspectiefnota 2020 - 2023

Project Weezenlanden

Op 26 november 2018 is de visie en concept ontwikkelopgave voor de ontwikkeling van de locatie Weezenlanden-Noord door uw Raad vastgesteld. Openbaar Belang, als eigenaar van de huidige woonblokken en groen, wil deze locatie samen met een ontwikkelaar ontwikkelen. Het project loopt door tot en met 2020 en door extra inzet op kwaliteit zijn de plankosten niet volledig gedekt door de bijdrage van de ontwikkelende partijen zoals vastgelegd in de anterieure overeenkomst. Om het project tot en met 2020 te kunnen begeleiden zijn extra middelen nodig.

Ruimtescheppende maatregelen

Erfpacht

In de bestaande begroting maakt het exploitatieresultaat erfpacht, recht van opstal en beheer gronden onderdeel uit van het MPV-resultaat. Echter omdat sprake is van een jaarlijks terugkerend resultaat van vergelijkbare omvang wordt het exploitatieresultaat vanaf de begroting 2020 uit het MPV-resultaat gehaald en onderdeel van de programmabegroting. Hiermee wordt het jaarlijks incidentele voordeel via de MPV omgezet in een structureel voordeel.

Parkeeropbrengsten

De parkeertarieven worden in beginsel één keer in de drie jaar aan het inflatiepercentage aangepast. In 2016 heeft de laatste verhoging plaatsgevonden. Bij de Begroting 2019 is besloten de tariefsaanpassing door te schuiven. Wij stellen voor de tariefsaanpassing met ingang van 2020 met het inflatiepercentage over de afgelopen vier jaren aan te passen. Samen met de extra parkeerinkomsten van de parkeerzondagen (€ 75.000) geeft dit een extra opbrengst van € 570.000. Daarnaast stellen wij voor de parkeertarieven (exclusief vergunninghouders) meer in lijn te brengen met de omliggende 100.000+ gemeenten; dit geeft een aanvullende opbrengst van € 385.000. Het effect van beide maatregelen op de parkeertarieven is een stijging van € 0,20 per uur.

Programma 7. Vitale wijken

Zwolle is een groene stad, waar de natuur en het water nooit ver weg zijn. Als er zich mogelijkheden voordoen om deze kwaliteit verder te vergroten, maken wij daar zoveel mogelijk gebruik van. Daarom benutten we aantal meekoppelkansen die het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HBWP) en de spooruitbreiding Zwolle Herfte bieden. Zoals een wandelonderdoorgang bij het spoor bij Herfte en de waterboulevard. Binnen dit programma vallen ook een aantal investeringen waarmee we uitvoering geven aan ambities uit het coalitieakkoord zoals extra middelen voor toezicht en dierenwelzijn.

Onderwerp	Type	2020	2021	2022	2023
<i>Ruimtevrage maatregelen</i>					
Capaciteit Vastgoed	Structureel	120.000	120.000	120.000	120.000
Toezicht	Structureel	200.000	200.000	200.000	200.000
Groen en recreatie	Structureel	10.000	10.000	10.000	10.000
	Incidenteel	490.000	226.000	260.000	
Dierenwelzijn	Structureel	20.000	20.000	20.000	20.000
	Incidenteel	35.000	5.000	20.000	
Japanse Duizendknoop	Incidenteel	200.000	200.000		
<i>Ruimtescheppende maatregelen</i>					
Omgevingsdienst	Structureel	30.000	60.000	90.000	120.000

Capaciteit Vastgoed

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting en bewegingsonderwijshuisvesting. Daarbij gaat het onder andere om nieuwbouw en renovatie, capaciteitsuitbreiding en tijdelijke huisvesting. Enige jaren geleden is het onderhoud van schoolgebouwen van de gemeente overgedragen aan de schoolbesturen. Deze wettelijke overheveling van taak gebeurde in een tijd waarin de gemeente Zwolle in het kader van bezuinigingen sterk bezig was met reductie van capaciteit. De capaciteit is in die periode met 1 fte verlaagd.

Het onderwijshuisvestingsbestand in Zwolle is sterk verouderd. Dit betekent het komende decennium een grote vernieuwingsopgave, zowel in levensverlengende renovaties als totale nieuwbouw. De komende tien jaren staat er ruim 150.000 m² bvo schooloppervlakte (circa 60 schoolgebouwen van 40 jaar of ouder) op de nominatie voor renovatie of nieuwbouw. Gelet op de omvangrijke opgave waar het maatschappelijk vastgoed voor staat, is inzet benodigd om hier regie op te kunnen voeren. Om dit proces in goede banen te leiden is (structurele) uitbreiding met 1 fte nodig.

Toezicht

Jaarlijks worden in het VTH-programma keuzes gemaakt over de inzet van de beschikbare capaciteit rondom toezicht in de openbare ruimte. De groei van de stad en de veranderende wet- en regelgeving leiden tot een toenemende vraag om toezicht in de openbare ruimte. Wij willen een betrouwbare en aanspreekbare partner zijn en stellen daarom voor om de capaciteit structureel uit te breiden.

Groen en recreatie

Vanuit verschillende programma's doen zich meekoppelkansen voor, waarbij wij nu de gelegenheid hebben om de nu-of-nooit kansen te realiseren die bijdragen aan de recreatieve beleefbaarheid van de stad.

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) en de spoorverdubbeling Zwolle Herfte zijn initiatieven van andere partijen, die nu kansen bieden voor het realiseren van

Datum	Juni 2019
Titel	Perspectiefnota 2020 - 2023

recreatieve en langzaam-verkeerverbindingen en het versterken van het openbaar groen.

Ook het door de provincie ter hand genomen uitvoering van Natura2000 Zwarte Water & Vecht biedt kansen voor het verbeteren van de recreatieve beleving.

Ten slotte wordt door de provincie de kans geboden tot het vormen van een landschapsfonds (pilot Langdurige landschapsbeheer) en biedt Europa via het subsidie-instrument LEADER mogelijkheden voor plattelands-vernieuwing voor burgers en ondernemers. Voor beiden geldt dat cofinanciering vanuit de gemeente een voorwaarde is.

Alle voorstellen komen voort uit ambities van het Structuurplan, de Groene Agenda en Mobiliteits- en Recreatie-visie en dragen bij aan de strekking van de motie Gezond groen in en om de stad.

Dierenwelzijn

Voor de uitvoering van het Zwolse dierenwelzijnsbeleid zijn afspraken gemaakt met partners in de stad. Tijdens de Dierenwelzijnsrondetafel is gesproken over ambities en prioriteiten. Aan de hand van een viertal programmalijnen wordt uitvoering gegeven aan de ambities uit het coalitieakkoord:

1. De (wettelijke) gemeentelijke opvangtaak voor gezelschapsdieren
2. Preventie, informatie, educatie en communicatie (PIEC)
3. De samenhang tussen mensenzorg en dierenwelzijn
4. Hondenbeleid (evaluatie en actualisatie)

Naast de al beschikbare structurele middelen voor de opvang van gezelschapsdieren (honden en katten via het dierenasiel), worden aanvullende structurele middelen beschikbaar gesteld voor de opvang van andersoortige dieren dan honden en katten. De incidentele middelen zijn ter uitvoering van de overige drie programmalijnen.

Japanse Duizendknoop

De Japanse Duizendknoop is een invasieve plant die schade toe kan brengen aan wegen, natuur, dijken en funderingen. Landelijk is onderzoek uitgevoerd naar methodes om de plant te bestrijden. De bestrijding is niet eenvoudig en de mogelijke bestrijdingsmethoden zijn nog niet bewezen effectief. Daarom stellen wij, in afwachting van een evaluatie over de effectiviteit van bestrijding in 2021, budget voor 2020 en 2021 beschikbaar.

Ruimtescheppende maatregelen

Omgevingsdienst

Bij de vorming van de Omgevingsdienst is de afspraak gemaakt dat de Omgevingsdienst vanaf 2020 jaarlijks 2% gaat besparen, oplopend tot 8% in 2023. De jaarlijkse besparing is € 30.000 oplopend naar € 120.000 in 2023. De besparing is verwerkt in de begroting en meerjarenraming 2020 - 2024 van de Omgevingsdienst die eind mei in de raad is behandeld.

Programma 8. Bestuur en inwonerszaken

Onderwerp	Type	2020	2021	2022	2023
<i>Ruimtevragerende maatregelen</i>					
Inschrijving asielzoekers in basisregistratie personen	Incidenteel	35.000			
Capaciteit adresonderzoeker	Incidenteel	40.000			
Capaciteit woon- en adresfraude	Incidenteel	48.000			
Regio Zwolle	Structureel	165.750	165.750	165.750	165.750
<i>Ruimtescheppende maatregelen</i>					
Begraafplaatsen	Structureel	87.000	87.000	87.000	87.000

Inschrijving asielzoekers in basisregistratie personen

Het inschrijven van asielzoekers in de basisregistratie personen is een wettelijke taak. Per asielzoeker volgens er gemiddeld 4 à 5 nareizigers. Voor het inschrijven van deze nareizigers moeten aanvullende werkzaamheden worden uitgevoerd, omdat vaak sprake is van extra benodigde controles van incomplete of gebrekkige documenten en het afnemen van verklaringen onder ede. Daarvoor is in 2019 en 2020 aanvullende capaciteit nodig.

Capaciteit adresonderzoeker

In Zwolle worden jaarlijks circa 1.500 adresonderzoeken gedaan. De tendens is dat het aantal onderzoeken toeneemt. Door digitalisering van processen bij ons en onze partners, blijkt controle achteraf vaker nodig. Als er door de gemeente zelf of een afnemer van onze gegevens wordt getwijfeld aan de juistheid van het adres, zijn we wettelijk verplicht een adresonderzoek uit te voeren. Tijdens adresonderzoek is niet alleen aandacht voor fraude maar ook voor achterliggende sociaal maatschappelijke problematiek, zoals schulden, verslaving, verwaarlozing of sociaal isolement. Om te voldoen aan deze wettelijke taak is aanvullende capaciteit nodig.

Capaciteit woon- en adresfraude

Zwolle is deelnemer aan het LSI-convenant dat inzet op landelijke samenwerking in interventieteams en de landelijke aanpak bewoningsvraagstukken. Samen met ketenpartners wordt ingezet op het voorkomen en terugdringen van onder andere adres-, belasting- en uitkeringsfraude, overbewoning en onderverhuur. Ook wordt meer ingezet op informatiedeling, zodat dat kan leiden tot signalering van ondersteunings- of zorgvragen van inwoners. Deze inzet op dit onderwerp wordt in 2020 een vervolg gegeven.

Regio Zwolle

De Regio Zwolle is al jaren een economische topregio in Nederland en wil dat blijven. Die ambitie vraagt om extra inspanningen en een nieuwe koers. De regio Zwolle heeft in 2018 een belangrijke stap gemaakt en een ambitieuze route gekozen met de rapportage 'Regio Zwolle stapt over eigen grenzen'.

De Regio Zwolle wil behoren tot het kernvierkant van de Nederlandse economie en één van de pijlers daarvan vormen. Daarbij zijn vijf gezamenlijke regionale opgaven gedefinieerd. De kern is economische samenwerking met aanvullend vier randvoorwaardelijke opgaven: Bereikbaarheid, Human Capital, Leefomgeving en Energie. Dit past ook bij de ambities van Zwolle. De ambities uit de rapportage betekenen vanaf 2020 een structurele verhoging van de basisbijdrage naar € 2,30 per inwoner. Daarnaast draagt ook de provincie Overijssel bij. Ondernemers en onderwijspartners dragen veelal bij via personele inzet aan de regionale ontwikkeling.

Datum	Juni 2019
Titel	Perspectiefnota 2020 - 2023

Ruimtescheppende maatregelen

Begraafplaatsen

De kostendekkendheid van de begraafplaatsen is thans 87%. Vanaf 2020 streven wij een kostendekkendheid na van 100%. Dit geeft een voordeel van € 87.000. Bij de begroting 2020 komen we met een voorstel via welke maatregelen de 100% kostendekkendheid wordt gerealiseerd.

Datum Juni 2019
Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

Programma 9. Dienstverlening en bedrijfsvoering

Onderwerp	Type	2020	2021	2022	2023
<i>Ruimtevragende maatregelen</i>					
Digitale transitie	Structureel	60.000	60.000	60.000	60.000
	Incidenteel	486.000	457.000	47.000	67.000
Versimpelteam	Incidenteel	65.000	65.000		

Digitale transitie

Technologische ontwikkelingen in onze omgeving gaan snel; de digitale transitie is onontkoombaar. De belangrijkste vraag is hoe wij zo goed mogelijk grip houden en sturing geven aan deze verandering. Onze informatiestrategie focust zich op 4 thema's: Samen (organiseren), Digitale bedrijfsvoering en Digitale veiligheid en informatiesamenleving. De beschikbaar gestelde middelen hebben betrekking op het inrichten van de eigen organisatie om toegerust te zijn op de vraag van vandaag alsook de verdere ondersteuning van de ingezette digitale transitie.

Versimpelteam

Het versimpelteam geeft uitvoering aan de bestuurlijke ambitie van een moderne, toegankelijke overheid. Dit wordt onder andere gerealiseerd door het herschrijven van brieven en webteksten. Onderdeel hiervan is het realiseren van het project Klinkende Taal. De financiering van het versimpelteam is tot 2019 besloten en wordt in deze Perspectiefnota verlengd tot 2021, in afwachting van de geactualiseerde visie op bedrijfsvoering.

Datum
Titel

Juni 2019
Perspectiefnota 2020 - 2023

Programma 10. Algemene dekkingsmiddelen

Onderwerp	Type	2020	2021	2022	2023
<i>Ruimtevragende maatregelen</i>					
Oninbaar	Structureel	100.000	100.000	100.000	100.000
	Doorbelasting aan leges	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
Uitvoering OZB	Incidenteel	85.000			
<i>Ruimtescheppende maatregelen</i>					
Toeristenbelasting	Structureel	150.000	275.000	400.000	400.000
Precariobelasting	Structureel	50.000	50.000	50.000	50.000

Oninbaar

De afgelopen jaren is gebleken dat de beschikbare middelen voor oninbaar niet voldoende zijn. Bij oninbaar gaat het om bedragen die om diverse redenen niet ingevorderd kunnen worden (bijvoorbeeld faillissement, schuldsanering, vertrokken onbekend waarheen). Het gaat om de vorderingen van zowel de gemeente als het GBLT, waarbij ongeveer 85% betrekking heeft op de vorderingen van GBLT (OZB, afval, riool, begraven en precario). De verhoging van de post oninbaar van € 100.000 (naar € 300.000) wordt conform afspraak voor 70% doorbelast aan de producten afval, riolering en begraven.

Het effect op 2019 is verwerkt als onderdeel van de Berap 2019-1.

Uitvoering OZB

Voor de uitvoering van de OZB is wettelijk vastgesteld dat uiterlijk vanaf 2022 wordt gewaardeerd op basis van de gebruiksoppervlakte, waar dit in de huidige situatie nog plaats vindt op basis van de bruto inhoud. In juni 2018 heeft uw raad de kadernota 2019 – 2022 van GBLT vastgesteld, waar dit onderdeel van uitmaakt. Ten opzichte van die kadernota verlopen de werkzaamheden sneller, waardoor kosten naar voren worden gehaald.

Ruimtescheppende maatregelen

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting gaan we de komende jaren gefaseerd van € 0,60 per persoon per nacht verhogen naar € 2,00. Het huidige tarief (sinds 2012) is laag in vergelijking met andere gemeenten. De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in de aantrekkelijkheid van de stad. Zwolle behoort inmiddels bij de Top-10 van meest aantrekkelijke steden en heeft de ambitie om deze positie te versterken en zal daarom blijven investeren in de stad.

Voor campinghouders wordt een gedifferentieerd tarief toegepast dat geleidelijk aan toegroeit naar € 1,00 per persoon per nacht.

Precariobelasting

De inkomsten uit de precariobelasting zijn onder andere vanwege het toenemende aantal terrassen hoger dan geraamd. Vanaf 2020 passen wij de begroting hierop aan met het verhogen van inkomsten uit precariobelasting met € 50.000.

Datum Juni 2019
Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

Bijlage 1 Overzicht bestedingsvoorstellen

Perspectiefnota 2020 - 2023

Structurele bestedingsvoorstellen

Pro-gramma	Omschrijving	2020	2021	2022	2023
1	Preventie Jeugdhulp	500.000	500.000	400.000	400.000
	- Structurele besparingen op jeugduitgaven		-50.000	-150.000	-300.000
	- Incidentele dekking jaartekorten	-500.000	-450.000	-250.000	-100.000
1	Verhuurinkomsten sportaccommodaties	60.000	60.000	60.000	60.000
2	Toegang Jeugd	465.000	465.000	465.000	465.000
	- Structurele besparingen op jeugduitgaven		-175.000	-350.000	-465.000
	- Incidentele dekking jaartekorten	-465.000	-290.000	-115.000	
2	Capaciteit Jeugd	220.000	220.000	220.000	220.000
2	Doorwerking tekort jeugd 2018	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000
	- Dekking uit behoedzaamheidsmarge sociaal domein	-500.000			
	- Dekking door besparingen topsegment / passende jeugdhulp		-500.000	-1.000.000	-1.000.000
	- Dekking door inzet stelpost volumeontwikkeling	-1.000.000	-1.500.000	-1.400.000	-1.400.000
	- Incidentele dekking eerste jaarschijven	-900.000	-400.000		
2	Wmo toezichthouders	140.000	140.000	140.000	140.000
2	Monitor Wmo	50.000	50.000	50.000	50.000
3	Veilig Thuis	61.700	61.700	61.700	61.700
4	Suwinet	35.000	35.000	35.000	35.000
5	Centrumgebied Evenementen	100.000	100.000	100.000	100.000
6	Spoorzone		500.000	500.000	500.000
6	Energie	700.000	700.000	700.000	700.000
6	Klimaatadaptatie	300.000	300.000	300.000	300.000
6	Mobiliteit	300.000	300.000	300.000	300.000
6	Wonen	180.000	180.000	180.000	180.000
6	Capaciteit ruimtelijke initiatieven	135.000	135.000	135.000	135.000
7	Capaciteit Vastgoed	120.000	120.000	120.000	120.000
7	Toezicht	200.000	200.000	200.000	200.000
7	Groen en recreatie	10.000	10.000	10.000	10.000
7	Dierenwelzijn	20.000	20.000	20.000	20.000
8	Regio Zwolle	165.750	165.750	165.750	165.750
9	Digitale transitie	60.000	60.000	60.000	60.000
10	Oninbaar	100.000	100.000	100.000	100.000
	- Doorbelasting aan afval, riolering en begraven	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
	Totaal	2.887.450	3.387.450	3.387.450	3.387.450

Datum Juni 2019
 Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

Incidentele bestedingsvoorstellen

Pro-gramma	Omschrijving	2020	2021	2022	2023
1	Preventie Jeugdhulp, incidentele dekking eerste jaren	500.000	450.000	250.000	100.000
1	Travers	160.000			
1	Ondersteuning vrijwilligerswerk	250.000	125.000		
1	Capaciteit aangepast sporten	70.000	70.000		
1	Innovatiefonds sport	50.000	50.000		
2	Toegang Jeugd incidentele dekking eerste jaren	465.000	290.000	115.000	
2	Relatiemanagement aanbieders Jeugdhulp	77.000	77.000	77.000	
2	Doorwerking tekort jeugd 2018, incidentele dekking eerste jaren	900.000	400.000		
2	Maatschappelijke participatie	220.000	110.000		
2	Statushouders	500.000	500.000		
	- Dekking statushouders via rijksbijdrage	-140.000	-140.000		
2	Vitaal en waardig ouder worden	150.000	175.000	PM	PM
3	De Herberg	101.000	101.000	101.000	101.000
	- Dekking de Herberg t.l.v. budget maatschappelijke opvang	-101.000	-101.000	-101.000	-101.000
3	Mensenhandel	140.000	60.000		
4	Startersconsulent RBZ	162.000			
5	Centrumgebied Toeristische aanpak	70.000	70.000		
5	Centrumgebied Evenementen	55.000	55.000		
5	Topinnovatiecentra	340.000	300.000		
5	Circulaire economie	100.000	100.000		
5	Human Capital Agenda	25.000	25.000		
5	Capaciteit cultuur	50.000	50.000		
5	Creatieve economie	50.000	50.000		
5	Restauratie stedelijke collectie	250.000			
5	Kunst in openbare ruimte	250.000			
5	Winkelgebied Diezerbrink	790.000			
5	Startende ondernemers	150.000			
5	Port of Zwolle	30.000	30.000		
6	Spoorzone	700.000	500.000	500.000	500.000
6	Energie	800.000	500.000	500.000	500.000
	- Dekking energie via rijksbijdrage	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
6	Geothermie	300.000			
6	Klimaatadaptatie	700.000	700.000	500.000	500.000
6	Mobiliteit	575.000	575.000	pm	pm
6	Omgevingswet	1.269.000			
6	Capaciteit ruimtelijke initiatieven	175.000	175.000		

Datum Juni 2019
 Titel Perspectiefnota 2020 - 2023

Pro- gramma	Omschrijving	2020	2021	2022	2023
6	Oosterenk	120.000	60.000		
6	Project Weezenlanden	85.000			
7	Groen en recreatie	490.000	226.000	260.000	
7	Dierenwelzijn	35.000	5.000	20.000	
7	Japanse Duizendknoop	200.000	200.000		
8	Inschrijving asielzoekers in basisregistratie	35.000			
8	Capaciteit adresonderzoeker	40.000			
8	Capaciteit adres- en woonfraude	48.000			
9	Digitale transitie	486.000	457.000	47.000	67.000
9	Versimpelteam	65.000	65.000		
10	Uitvoering OZB	85.000			
	Totaal	11.622.000	6.060.000	2.019.000	1.417.000